

S. Šetati se in brez se t. j. ambulare; šetovati festinare, bulg. šeta, čes. šátati vacillare.

Ju.

Junakü.

S. Junakü imate nsl. miles, athleta, heros; junica lat. iunix, junec lat. iuvenus; a staroslovenskih oblik je dokaj, ktere naj mi rabijo tu in tam.

O. Junü adj. p. têlomí; junakü, junota, junosa m. iuvenis; junakvica, junica, junotüka puella, junosića adolescens; junosti p. orlja, -notistvo, -nočivistvo iuventus; junostinütiský -stvinü, junosiñü -šiskü; juniti se iuvenescere, juninošistvovati, junéti se et sine se vigere, iuvenari; juníci taurus, vitulus, junica iuvenca, junę iuvenus.

Misli o učiteljih.

(Konec.)

Ne smel bi se pa otrok kaznovati zaradi tega, ker je nepazljiv, ker slabo stori svojo nalogo, ker prepoznal v šoli pride, ker take navadne plosknice ne sežejo v živo in torej otroka tudi ne odvrtačejo v prihodnje od takih pregreškov. Ako se to pogosto zgodi, se otrok več ne zmeni, samo misli si, da kolikorkrat se kaznen ponovi, da tolikokrat se mu krivica zgodi, in tako se vnema sovraštvo do učitelja. V takih okoliščinah naj se poskusi, ali ne bi prijazen pogled, resen obraz, dostojno obnašanje, prijazno opominovanje več koristilo, ko palica. Kedar se pa take navadne napake ponavljajo, naj se učitelj vpraša, ali je tudi od svoje strani vse storil, kar mu je bilo mogoče, da odstrani te napake, ktere imajo v lahkomišljenosti, včasih tudi na videz v hudobiji svoje korenine. Naj se vpraša, če je tudi dal nalogo tako pripravno, da jo otrok more lahko in z veseljem delati? če je pri podučevanju dosti živ in vnet, da je predlog podučevanja za otroke tudi mikaven? če si je prizadeval njih voljo vterjevati, da radi storijo, kar se tirja? Ako si učitelj na taka vprašanja v resnici more odgovoriti: od moje strani sem storil vse, da pospešim zaželjeni napredek, in pri vsem tem se še nahajajo napake, ki žugajo vse veselje do podučevanja odvzeti. V taki okoliščini si misli, da

si zdravnik, ki se tudi ne sme jeziti, ako njegova zdravila nimajo zaželjenega vspeha, ampak on mora misliti na nove pripomočke, od katerih sme pričakovati boljšega izida, pa nikdar ne daje kaj škodljivega. Napak pri otrocih so tudi krive bolezni, katerih smo morebiti sami krivi, ker v začetku nismo prav z njimi ravnali, torej moramo imeti poterpjenje z bolnikom, svoje in tudi napake drugih pri ravnanji z otroci popravljati, nikoli pa ne smemo rabiti sredstev, od katerih smo sicer prepričani, da napake v trenutku popravijo, pa pozneje še hujše rodijo. Kedar ljubezen neha, je tudi vse drugo z ljubeznijo zgubljeno.

Videli smo, kako se more varovati, da se ljubezen ne zgubi; ljubezen pridobiti je lahko, ako se le vedno enaka kaže. V kratkem rečem o ljubezni ko podlagi človeškega odgojevanja: Kar se s silo in strahom pridobi, terpi le trenutek, ker strah neha, kedar hudo več ne mika; moč ljubezni pa seže do serca, se tam vkorenini in tam rodi hvaležnost, dobrovoljnost, dopadljivost, prijaznost in vse družinske čednosti. Po navodu ljubezni, ktera je bila otroku pri izreji domá in v šoli vcepjena, stopi mlad človek v življenje, kjer se ima sam voditi in k vsemu dobremu priganjati.

Gotovo mi priznajo vsi sodelavci, da smo v nevarnosti zadeti na skalo, kjer bi se nam znali razbiti vsi storjeni in ponovljeni dobri sklepi in to pri vsem dobrem spoznanji in pri najboljši volji. Kdor ni prepričan, da je šola kraj, kjer si mora učitelj lastne moči uriti, kjer ima samega sebe premagovati, bi morda napčno obračal pesnikove besede: „Stara je vsa teorija, vedno zeleno je drevo življenja“, in staro ropotanje in kaznovanje bi se vnovič pričelo in nova palica bi se vrezala.

Stopimo torej v šolo, potem ko smo dobro premišljevali, kar je bilo rečeno, in ohranimo naj boljšo voljo in naj terdniši sklep, otroke prav kerščansko odgojevati.

Naloge, ki jih jim daješ, moraš po več časa pripravljati, in jih tako sestaviti, da je otrokom mogoče jih narediti; v šolo je treba z veselim obrazom priti in malih napak ne visoko ceniti; s tem si učitelj tudi svojega notranjega miru ne podere; varovati se je treba, da se nikomur ne stori kake krivice; potem sme se upati, da smo pri spolnovanji svojih dolžnosti na pravi poti.

Z veseljem naj začénja vsaki svoje delovanje; otroci se veselijo prijaznega učitelja, mu že z očmi naznanijo, da ga hočejo radi vbogati, se pridno učiti, in pri vsem tem vender

le ostanejo otroci in se lahko povernejo v svoje stare navade in napake, ktere izhajajo iz lahkomišljenosti; učitelj pa mora biti možat in miren. Misli naj si: kolikor sile sam sebi storiš, za toliko si pri otrocih na dobičku. On se zopet zbere in še enkrat prav vnet začénja z nevtrudeno ljubeznijo, in zopet se mu nekaj časa dobro godi. Tako se več ur, dni, tudi tednov sam s sabo vojskuje; ali bliža se mu zopet neugodni čas. Kedar pomisli, kako težko se je vojskoval dni in tedne, kedar pa nasproti vidi, kako malo otroci spoznajo, da si je z vsemi močmi prizadeval, njih ljubezen pridobiti, si misli, da otroci še niso sposobni za tako vodilo, in s toliko večjo nejevoljo začne zopet razsajati in kaznovati, ter tako svojemu boljšemu prepričanju nasproti ravnati. Pa srečen je še učitelj, kateri se zaveda, da ravna svojemu prepričanju nasproti; on se bo vendar pred ali pozneje vernil na pravo pot, ker previdi, da se je s tem, ker je odstopil od prave poti, čedalje bolj zašel od svojega cilja in konca, otroke v ljubezni voditi. On ostane pri svojem terdnem sklepu: „jaz hočem biti dober učitelj“, zatorej zopet vstane ter gre z novim pogumom na vojsko, in premaga samega sebe. Njegovo vsakdanje vodilo je opominovanje sv. Pavla I. Kor. 15, 58: „Tedad, moji ljubi bratje, bodite stanovitni in nepremakljivi, obilni bodite vselej v delu Gospodovem, ker veste, da vaše delo ni zastoj v Gospodu“.

In tako bo dospel tako dalječ, da bo tudi pripomogel, da se izverši namen šole: Blagor vseh kraljestev, sreča vseh narodov in blagoslov kerščanske cerkve je zastavljeno le na pravo vodilo mladosti. Sirova serca se nagnejo k priljudnosti, nevkretni in strašljivi bodo gibčni in koristni. Bogočastje, ljubezen do starišev, pokorščina do gosposke in postav, ljubezen do domovine, vse to je sad dobre izreje otrok in pravega vodila.

Jan. Pintbach.

P a s i z e m l j e.

Spisal *Fr. Govekar.*

(Dalje.)

Vročí pas zemlje.

Vročí pas je o obeh straneh osi in med povratnima potoma, je 700 milj širok, in znese skoraj $\frac{2}{5}$ delov zemlje. V vročem pasu imajo le dva letna časa in sicer zelo vroče in suho